

หลักเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจ
ประเมินมาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ

โดย สำนักงานปศุสัตว์เขต ๒

หมายเหตุ

- MAJOR หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์และส่งผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต
- MINOR หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ในบางส่วนและไม่มีผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต
- RECOMMENDATION/OBSERVATION หมายถึง สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยทิ้งไว้หรือละเลยอาจนำไปสู่ข้อบกพร่องได้

1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.1 สถานที่ตั้ง

1.1.1 อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากอันตรายทางเคมี และชีวภาพ มีแหล่งน้ำที่สะอาด เหมาะแก่การเลี้ยงโค และมีปริมาณเพียงพอตลอดปี

1.1.2 ตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ ห่างไกลแหล่งชุมชน และไม่มีน้ำท่วมขัง

1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.2 ผังและลักษณะฟาร์ม

1.2.1 มีการวางผังฟาร์มที่ดี และจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจนตามความเหมาะสมหรือวัตถุประสงค์ของการเลี้ยง เช่น พื้นที่เลี้ยงโค พื้นที่เก็บอาหารสัตว์ หรือเก็บอุปกรณ์

1.2.2 มีพื้นที่เพียงพอให้โคทุกตัวได้พักผ่อน และมีร่มเงากันความร้อน

1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.2 ผังและลักษณะฟาร์ม

1.2.2 มีพื้นที่เพียงพอให้โคทุกตัวได้พักผ่อน และมีร่มเงากันความร้อน

1.2.3 มีรั้วรอบบริเวณพื้นที่การเลี้ยงอย่างเหมาะสม

1.2.4 พื้นที่การเลี้ยงแยกเป็นสัดส่วนจากที่พักอาศัย

1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.3 โรงเรือน

1.3.1 สร้างด้วยวัสดุที่คงทนถาวร ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา มีการระบายอากาศที่ดี และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและสัตว์

1.3.2 พื้นโรงเรือนเป็นพื้นเรียบ ไม่ลื่น สามารถทำความสะอาดและจัดการได้โดยสะดวก มีระบบระบายน้ำที่ดี ไม่เป็นที่สะสมของสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นภายในโรงเรือน มีหลังคาหรือที่ให้ร่มเงา

1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.3 โรงเรือน

1.3.3 รางอาหาร สำหรับฟาร์มโคเนื้อทำด้วยวัสดุที่ทำความสะดวกง่าย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวสัตว์ มีปริมาณเพียงพอ กับขนาดและจำนวนโคเนื้อ

1.3.4 รางให้น้ำ รางให้น้ำหรืออ่างน้ำ ต้องทำด้วยวัสดุที่ทำความสะดวกง่าย วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเพื่อให้โคเนื้อกินน้ำได้ สะดวกข้อกำหนดหลัก

1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.3 โรงเรือน

1.3.5 มีช่องทางสำหรับต้อนรับสัตว์ และมีทางขึ้นลงในการเคลื่อนย้าย

1.3.6 มีช่องบังคับสัตว์ เพื่อสะดวกในการฉีดวัคซีนถ่ายพยาธิ และผสมเทียม

1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.3.8 โรงเรือนสำหรับฟาร์มโคพันธุ์เนื้อ

1.3.8.1 แม่โค

- พื้นที่โรงเรือน เป็นคอกรวมหรือคอกเดี่ยวที่มีพื้นที่พอสมควร สำหรับโคที่กำลังตั้งท้อง
- กั้นคอกเป็นสัดส่วนสำหรับแม่โคที่กำลังเลี้ยงลูกโค

1.3.8.2 พ่อโคเป็นคอกเดี่ยว มีพื้นที่เหมาะสม

1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.3.9 โรงเรือนสำหรับฟาร์มปรับสภาพโค
เป็นคอกรวมหรือคอกเดี่ยวที่มีพื้นที่พอสมควร

1.3.10 โรงเรือนสำหรับฟาร์มโคขุน

- เป็นคอกเดี่ยวหรือคอกรวม กันเป็นสัดส่วน
มีพื้นที่เหมาะกับขนาดและจำนวนโค

1. องค์ประกอบของฟาร์ม

1.3 โรงเรือน

- พื้นคอกบริเวณที่โคขุนกินอาหารเป็นพื้นคอนกรีต หรือพื้นเรียบ ไม่ลื่น (อาจเป็นดินอัดแน่นหรือลูกรังได้) มีพื้นที่พอสมควร สะอาด พื้นแห้งไม่ชื้นแฉะ

1.3.11 รั้วกั้นคอกรอบนอก ควรกั้นอย่างน้อย 4 แนว แนวบนสุด สูงจากพื้นดินอย่างน้อย 150 เซนติเมตร ส่วนรั้วที่แบ่งคอกย่อยภายในควรกั้นอย่างน้อย 3 แนว

1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม



1. องค์ประกอบของฟาร์ม





2. การจัดการฟาร์ม



2. อาหารสำหรับโคเนื้อ

2.1 จัดให้มีอาหารหยابและอาหารชั้นที่มีคุณภาพดีเพียงพอ กับความต้องการของโคเนื้อแต่ละประเภท โดยเฉพาะอาหาร ชั้นที่นำมาใช้ ต้องมีคุณภาพและมาจากแหล่งผลิตที่ได้รับ อนุญาตตามกฎหมายควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

2.2 กรณีใช้อาหารสัตว์ผสมเอง ให้คำนึงถึงคุณภาพอาหาร สัตว์ตามช่วงวัยของโคเนื้อ ไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

2. อาหารสำหรับโคเนื้อ

2.3 ป้องกันการเสื่อมสภาพของอาหารสัตว์ระหว่างการขนส่งจากผู้ขาย ผู้ผลิต เข้าสู่ฟาร์ม

2.4 มีสถานที่เก็บอาหารโคเนื้อแยกเป็นสัดส่วน และเก็บอาหารในสภาพที่ป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพ

2. อาหารสำหรับโคเนื้อ

2.5 ตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ทางกายภาพ
เบื้องต้นอย่างสม่ำเสมอ

2.6 ติดตามผลการตรวจวิเคราะห์จากการสุ่ม
ตรวจของเจ้าหน้าที่

2. การจัดการฟาร์ม



3. น้ำ

3.1 แหล่งน้ำใช้ในฟาร์มอยู่ในบริเวณที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย

3.2 น้ำที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อ และใช้ในฟาร์ม เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ในการใช้

3.3 โคเนื้อทุกตัวต้องได้รับน้ำอย่างเพียงพอ

การจัดการฟาร์ม





4. การจัดการฟาร์ม

4.1 คู่มือการจัดการฟาร์ม

มีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงรายละเอียด
การปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่
ระบบการเลี้ยง อาหารและน้ำสำหรับโคเนื้อ
การจัดการฟาร์มรวมถึงการจัดการฝูงโคตาม
วัตถุประสงค์ การจัดการด้านสุขภาพโคเนื้อ และ
การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์สิ่งแวดล้อม

4. การจัดการฟาร์ม

4.2 บุคลากร

4.2.1 มีจำนวนบุคลากรพอเหมาะกับจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง มีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

4.2.2 ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่เลี้ยงโคเนื้อต้องมีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อให้จัดการฟาร์มได้

4. การจัดการฟาร์ม

4.2 บุคลากร

4.2.3 มีสัตวแพทย์ที่มีใบอนุญาตเป็นสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโคเนื้อ กำกับดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ

4.2.4 ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มต้องได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละครั้งและได้รับใบรับรองแพทย์ว่าไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง เช่น วัณโรค

4. การจัดการฟาร์ม

4.3 การทำความสะอาดและบำรุงรักษา

4.3.1 โรงเรือน อุปกรณ์ และบริเวณโดยรอบในฟาร์ม สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการซ่อมแซมบำรุงรักษาโรงเรือนและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดีมีความปลอดภัยต่อโคเนื้อและ
ผู้ปฏิบัติงาน

4.3.2 เก็บกวาด รวบรวมและกำจัดมูลสัตว์ โดยวิธีที่เหมาะสม
ไม่ให้หมักหมมภายในและบริเวณรอบๆ โรงเรือน เพื่อไม่ให้
เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์พาหะนำโรค



2. การจัดการฟาร์ม

- การบันทึกข้อมูล







สุขภาพสัตว์



5. สุขภาพสัตว์

5.1 การป้องกันและควบคุมโรค

5.1.1 อยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

5.1.2 ระบุแหล่งที่มาของโคเนื้อ โคเนื้อที่ซื้อเข้าฟาร์มผ่าน การกักโรค และตรวจรับรองสุขภาพจากเจ้าหน้าที่กรม ปศุสัตว์ หรือสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

5. สุขภาพสัตว์

5.1 การป้องกันและควบคุมโรค

5.1.3 มีคอกพักสัตว์สำหรับโคเนื้อที่นาเข้าใหม่

5.1.4 มีการป้องกันและทำลายเชื้อโรคสำหรับ
ยานพาหนะและบุคคลก่อนเข้าและออกจากฟาร์ม

5.1.5 มีบันทึกการผ่านเข้าและออกจากฟาร์มที่
สามารถตรวจสอบได้

5. สุขภาพสัตว์

5.1 การป้องกันและควบคุมโรค

5.1.6 มีโปรแกรมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้สัตว์ได้แก่ วัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยหรือวัคซีนอื่นๆตามความเหมาะสม มีโปรแกรมกาจัดพยาธิภายในและภายนอก รวมทั้ง สุขอนามัยสัตว์ทั่วไป

5. สุขภาพสัตว์

5.1 การป้องกันและควบคุมโรค

5.1.7 ตรวจสอบโรคที่สำคัญ โดยเฉพาะโรคแท้งติดต่อและ
วัณโรค อย่างน้อยปีละครั้ง

5.1.8 กรณีที่เกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมโรคระบาดสัตว์

5. สุขภาพสัตว์

5.2 การบำบัดโรคสัตว์

อยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และ ตามข้อกำหนดใน มกษ. 9032 มาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง ข้อปฏิบัติการ ควบคุมการใช้ยาสัตว์

6. สวัสดิภาพสัตว์

ดูแลโคเนื้อ ให้มีความเป็นอยู่สบายและ
ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม หากโคเนื้อบาดเจ็บ
ป่วย หรือพิการ เพื่อไม่ให้ทุกข์ทรมาน

7. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

7.1 การจัดการซากโคให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์
ผู้ควบคุมฟาร์ม

7.2 กรณีปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะให้บำบัด
น้ำเสียจากฟาร์มก่อน

7.3 การจัดการขยะมูลฝอย ควรรวบรวมไว้ในภาชนะ
ซึ่งมีฝาปิดมิดชิด และนำไปกำจัดอย่างเหมาะสมและ
ถูกสุขลักษณะ

7. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

7.4 ในกรณีเป็นขยะติดเชื้อ ให้แยกทำลายตามข้อกำหนดใน มกษ. 9032 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์

7.5 การจัดการมูลโค โดยวิธีที่เหมาะสม เช่น นำไปทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งของกลิ่นและเชื้อโรค

8. การบันทึกข้อมูล

8.1 จัดทำบันทึกผลปฏิบัติงานในขั้นตอนสำคัญในการจัดการฟาร์ม และข้อมูลประวัติของสัตว์ทั้งนี้ครอบคลุม

8.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการฟาร์ม เช่น การจัดแบ่งโครงสร้างการดำเนินงาน จำนวนแรงงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ข้อมูลด้านสุขภาพ ประวัติ และการฝึกอบรมของผู้ปฏิบัติงานในฟาร์ม

8. การบันทึกข้อมูล

8.1.2 ข้อมูลด้านการผลิต เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตัวสัตว์ (เลขรหัสประจำตัวสัตว์) อาหารสำหรับสัตว์ การจัดการฟาร์ม รวมถึงการจัดการฝูงโคตามวัตถุประสงค์ สุขภาพสัตว์ การป้องกันและควบคุมโรค สวัสดิภาพสัตว์ และการจัดการสิ่งแวดล้อม

8.2 เก็บรักษายันทึกไว้ให้ตรวจสอบอย่างน้อย 3 ปี





... ขอขอบคุณครับ ...